

QUO VADIS HRVATSKO PLINSKO GOSPODARSTVO?

Nina DOMAZET, dipl. nov.

Na prvi se pogled čini kao da je u hrvatskom plinskom gospodarstvu sve savršeno. U gradnju novih magistralnih plinovoda kojima će prirodni plin konačno stići i do Dalmacije ulažu se golema sredstva, sve je više novih potrošača, tržište je sve liberaliziranije, cijene plina su u usporedbi s većinom europskih zemalja razmjerno niske... No, na žalost, sve je to samo 'na prvi pogled'. Naime, zagleda li se malo dublje u problematiku, odnosno 'zagrebe li se ispod površine', ništa više uopće nije sjajno. Uostalom, ekonomski gledano, golema ulaganja u magistralne plinovode teško će se uskoro isplatiti i izravnu korist imat će samo izvođači radova i struka koja će steći iskustvo i reference. Isto tako, podatak o brojnim novim potrošačima u plinificiranim, ali i u područjima u kojima je plin stigao nedavno svakako valja pozdraviti (uostalom, to je i cilj spomenute gradnje magistralnih plinovoda), ali u isto se vrijeme potrošnja plina općenito smanjuje (čemu su razlog i mjere za smanjivanje potrošnje energije, ali na žalost, i cijena plina koja je mnogim stanovnicima Hrvatske i dalje nepovoljna). Iako je tržište u formalnom smislu, odnosno 'na papiru' doista liberalizirano, u stvarnosti je do liberalizacije još dalek put i upravo je ta 'liberalizacija' donijela goleme probleme u poslovanju tvrtki koje se bave distribucijom i opskrbom plinom, čemu je najvjerojatniji razlog bilo nekritičko prepisivanje propisa iz pojedinih zemalja koje su liberalizaciju plinskog tržišta provele već davno (no, čija su veličina i uređenost tržišta, ali i odnosi u gospodarstvu neusporedivi s Hrvatskom). Konačno, iako se često govori da je plin u Hrvatskoj 'među najjeftinijima u Europi', i to je samo djelomično točno. Istina je da je nazivna cijena plina (iskazana novčanom jedinicom po jedinici volumnog protoka ili energije) za kućanstva među najnižima u Europi, no pri tome u obzir nije uzeta kupovna moć stanovništva (koja je također među najnižima u Europi). Istodobno, cijena plina za gospodarstvo, odnosno za industrijske potrošače uopće nije povoljna, čemu je možda najbolji dokaz nedavna odluka Vlade o njezinom ograničavanju (što je zbog na brzinu pisane odluke opet donijelo brojne nedoumice). Uz sve to, cjelokupno hrvatsko gospodarstvo, ali i društvo pogođeno je iznimno teškom krizom čiji se kraj ne nazire...

Kako bismo riješili barem dijelić problema koji muče plinsko gospodarstvo i koji prijete opstanku većine tvrtki koje se u Hrvatskoj bave distribucijom i opskrbom plinom (ukupno ih je 38), a time i brojnih radnih mjesta, potražili smo odgovore na neka od trenutačno 'vrućih' pitanja. Za sugovornike su pri tome odabrane najmjerodavnije osobe za to područje u Hrvatskoj, odnosno predstavnici nadležnog ministarstva (Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva), energetske regulatora (Hrvatske energetske regulatorne agencije) i operatora tržišta plina

(Hrvatskog operatora tržišta energije) te nekoliko vodećih tvrtki koje se bave distribucijom i/ili opskrbom plinom.

Kao što je već niz godina slučaj sa stručnim skupovima iz područja plinske tehnike i gospodarstva koje organizira ENERGETIKA MARKETING kao što su Plinarski forum i Plinska energetska konferencija, i ovaj put je cilj potaknuti stručnu i argumentiranu raspravu s ciljem iznalaženja konstruktivnih i općem dobru usmjerenih rješenja. Nadamo se da ćemo i ovaj put uspjeti. ■

Nataša VUJEĆ, dipl. ing., Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Zagreb, državna tajnica za energetiku

I
KOP
p
drža
najv
dispi
tržišt
velik
stavi
m³ g
butiv
nakt
tajni
u skl
novc
biti i

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA, A VIŠE
O TOME DOZNAJTE I NA
3. PLINSKOJ ENERGETSKOJ
KONFERENCIJI, 11. - 12.
STUDENOG U PODSTRANI
POKRAJ SPLITA.**

vanje postojećih plinovoda i izgradnju novih. Aktualna cijena je, kaže gđa Vujeć, prevelika, budući da velik broj industrijskih potrošača želi graditi svoje priključne plinovode, što je također neprihvatljivo jer svatko se treba baviti svojim osnovnim poslom. Izgradnja i održavanje plinovoda je zahtjevan i kompleksan posao u svrhu ostvarivanja svih sigurnosnih uvjeta i takav posao moraju obavljati specijalizirane tvrtke i stručnjaci plinskog gospodarstva.

**Što donosi pojeftinjenje
plina za gospodarstvo?**

Zanimalo nas je kako državna tajnica za energetiku gleda na pojeftinjenje plina za proizvodne djelatnosti na 2,13 HRK/m³ te kako će se ta odluka odraziti na sveukupno plinsko gospodarstvo.

Odluka o pojeftinjenju plina za industriju donesena je u dogovoru ministra

gospodarstva, rada i poduzetništva, gosp. Đure POPIJAČA, Vlade i Hrvatske udruge poslodavaca. HUP je već duže vrijeme ukazivao na problem viših cijena u Hrvatskoj u odnosu na ostale zemlje u okruženju. Vlada je želja bila da se pomogne industriji u svrhu postizanja konkurentnosti u odnosu na industrijske potrošače u zemljama u okruženju. Na tržištu plina uskoro se očekuju novi opskrbljivači plina te očekujemo i nadamo se da ova odluka neće utjecati na daljnji razvoj tržišta plina. Razvoj tržišta, uvođenje novih opskrbljivača i uvoznika plina neminovni su za dobivanje konkurentne cijene plina i svih ostalih energenata koja će onda biti u skladu sa na u zemljama u okruženju, itira gđa. Vujeć.

e preuzela Prirodni plin?

čega država svojedobno nije lin od INA-e, gđa Vujeć odrika donesena u 2009. godini. isanom Ugovoru o glavnom u, je bio 1. srpnja 2009. go- u dostupnih informacija, ne i razloge zbog kojih je takva javila je.

**i projekt podzemnog
ta u Grubišnom Polju**

uvjetima za gradnju pod- plina za vršno opterećenje;

gđa Vujeć najavljuje da će Uprava za rudarstvo MINGORP-a uskoro donijeti odluku o pokretanju javnog natječaja vezano za realizaciju projekta Grubišno Polje, odnosno za početak svih potrebnih pripremnih aktivnosti za njegovu realizaciju. Hrvatskoj je neophodno vršno skladište prirodnog plina, a od plinskog polja Grubišno Polje koje bi bilo prenamijenjeno za skladištenje plina očekuje se mnogo u svrhu pokrivanja 'peakova' potrošnje u zimskom razdoblju.

INA gubi neke koncesije

Uz to, MINGORP je INA-i oduzeo odobrenja za istraživanje mineralnih sirovina na istražnim prostorima Sava, Drava i sjeverozapadna Hrvatska. Ta odobrenja za istraživanje su INA-i bila dodijeljena u smanjenim istražnim prostorima za konkretne istražne radove koje je bilo potrebno najaviti do 31. ožujka 2011. godine i započeti u najavljenom roku, uz uvjete da se imenuju voditelji istražnih projekata i da voditelji svakih šest mjeseci

'Razvoj tržišta, uvođenje novih opskrbljivača i uvoznika plina neminovni su za dobivanje konkurentne cijene plina i svih ostalih energenata'